



Polarhagen
B A R N E H A G E

Årsplan- 2025/2026
Psykososialt innemiljø
og sosial kompetanse

Innhold

Årsplan.....	2
Presentasjon av barnehagen.	2
Barnehagens verdigrunnlag	3
Barnehagens innhold:	4
Kommunikasjon, Språk og Tekst	5
Kropp, Bevegelse, Mat og Helse	5
Kunst, Kultur og Kreativitet	6
Den Samiske Kulturarven	6
Natur, Miljø og Teknologi	7
Etikk, Religion og Filosofi.....	7
Nærmiljø og Samfunn	7
Antall, Rom og Form.....	8
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte	8
Samarbeid mellom hjem og barnehage	9
Overganger:	10
Overgang mellom Barnehage og Skole.....	11
Samarbeidspartnere.....	12

Årsplan

Polarhagen Barnehagen har utarbeidet en årsplan som fungerer som et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser for det kommende barnehageåret. Årsplanen gir innsikt i barnehagens pedagogiske arbeid og viser hvordan barnehagen vil omsette rammeplanens formål og innhold i praksis.

Årsplanen er et arbeidsredskap for de ansatte, men kan også gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til foreldre, myndighetsnivået, andre samarbeidspartnere og interessenter.

Vi har også handlingsplaner, månedsplaner og ukeplaner som konkretiserer ytterligere de pedagogiske målsetningene.

Presentasjon av barnehagen.

Polarhagen barnehage er en privat barnehage med plass til 44 barn litt avhengig av hvor mange det er under 3 og over 3. Ideelt sett er sammensetningen 12 under 3 og 18 over 3 år.

Barnehagen er delt inn i 2 avdelinger i alderen 0-6 år, Nordpolen og Sydpolen.

Barnehagens fysiske miljø ute og inne innbyr til variert leke -og aktivitetsmuligheter for barn i alle aldre i ulike årstider. Uteområdet er til for å stimulere barnas kreativitet og motoriske ferdigheter.

Vi har en grillhytte, og et nyoppusset inne område. Vi bruker nærområdet til å gå på turer fra barna er ca 2 år for at de skal få utforske området utfør barnehagen. Fra 3 år bruker vi å ta de med på lengere utflukter gjerne med buss. Vi bruker rideskolen for å bli kjent med hester og vi drar på museet, telegrafbukten, teater, kino, svømming og biblioteket med mere.

Her finner du oss:

Adresse: Ørnevegen 7, 9015 Tromsø

Daglig leder: Silje.bendiksen@polarhagen-barnehage.no

Telefon: 928 19 567



Barnehagens verdigrunnlag

Verdiene skal danne grunnlaget for de gode opplevelsene i Polarhagen barnehage og være grunnsteiner for barnas dannelse:

Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek, samt fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng

Humor og Glede gir livsglede og overskudd. I Polarhagen bruker vi dette bevisst for å skape et godt miljø. Vi deler positive hendelser med barna og oppmuntrer dem til å dele sine gleder. Personalet viser begeistring for yrket sitt, og viser glede når de er med barna. Humor og begeistring danner grunnlaget for en leken måte å uttrykke seg på.

Omsorg preger alle situasjoner i hverdagen, fra lek og læring til stell og måltider. Det handler om relasjonen mellom personalet og barna, samt barnas omsorg for hverandre. Personalet er til stede, lytter og sanser, og gir barna varme og nærhet. Vi fremhever det unike i hvert barn og skaper en kultur hvor omsorg for andre mennesker står sentralt.

Danning handler om å få et aktivt og bevisst forhold til omgivelsene og å reflektere over egne handlinger i samspill med andre. Personalet observerer og reflekterer sammen med barna, spesielt i situasjoner hvor barna blir uenige. Gjennom utforskning og samtale skaffer barn seg kunnskap og innsikt. Danning er en kontinuerlig prosess som danner grunnlaget for omsorg, lek og læring.

Respekt innebærer å utvikle sosiale barn som tar ansvar for seg selv og andre, og utvikler selvtillit og selvstendighet. Vi legger vekt på at hvert barn er unikt og enestående. Barn skal få si sin mening, bli lyttet til og respektert. Personalet tar barnas ønsker på alvor og legger til rette for medvirkning i hverdagen. Gjensidig respekt er viktig for et godt samspill.

Raushet handler om å se muligheter, være fleksible og gi kjærlighet i ord og handling. Personalet er stolte av yrket sitt og barnehagen, og strekker seg langt for å gi barna de beste opplevelsene. Vi vil være rause, gi av oss selv, og være fleksible for at barna skal se at det kommer noe godt ut av dette.

Lek er noe av det viktigste barn og voksne gjør i barnehagen. Vi verner om leken, som er barnas måte å bearbeide inntrykk og opplevelser på. Barn leker i alle situasjoner, og leken er en arena for utvikling og læring. Personalet støtter og oppmuntrer barn til å utfolde seg i ulike typer lek, og legger til rette for et inkluderende miljø hvor alle kan delta. Vi deltar i barnas lek, veileder ved behov, og bidrar til at alle kommer inn i leken.

Barnehagens innhold:

Omsorg, lek, læring og danning.

Mål: Barnet skal gjennom lek oppleve vennskap, trivsel og tilhørighet, samt styrke sin identitet og selvfølelse. Leken skal fremme barnets utvikling på alle områder. Personalet skal sørge for gode vilkår for lek og tilrettelegge for barnets helhetlige utvikling.

Tegn på god praksis:

- **Omsorg:**
 - Personalet skal tilrettelegge for omsorgsfulle relasjoner mellom barn- voksen og barn- barn som grunnlag for trivsel, glede og mestring.
 - Barnet skal lære å få venner og forstå sosiale koder slik at de kan delta som likeverdige (bruke et annet ord) part i leken og i andre sosiale sammenhenger.
 - Personalet skal være til stede der barna er, veilede i og utenfor leksituasjoner, og sette inn tidlige tiltak for å sikre en trygg barnehagedag for alle.
- **Lek:**
 - Leken skal fremme barnets utvikling intellektuelt, språklig, fysisk, sosialt, etisk og estetisk.
 - Personalet skal sørge for gode vilkår for lek, organisere og tilrettelegge for at leken kan utfoldes på en måte som støtter barnets helhetlige utvikling.
 - Leken er barnas beste læringsarena for utvikling av sosial kompetanse og har derfor en sentral plass i barnehagen.
- **Læring:**
 - Barnet skal gjennom lek oppleve vennskap, trivsel og tilhørighet, samt styrke sin identitet og selvfølelse.
 - Personalet skal bruke måltider til gode samtaler og tilrettelegge for mindre grupper for å gi hvert barn mer plass til å uttrykke seg.
- **Danning:**
 - Ved å fokusere på utvikling av sosial kompetanse, skal barnet få en trygg og positiv opplevelse i barnehagen og bli godt rustet til å møte nye sosiale utfordringer i skolen og videre i livet.
 - Personalet skal ha samlingsstunder som setter søkelys på fellesskap, kunnskap og glede, og arrangere hjertesamlinger for å diskutere temaer innen sosial kompetanse

Kommunikasjon, Språk og Tekst

Mål: Barna skal lære å lytte, observere, uttrykke følelser og øke sin begrepsforståelse.

Tiltak for å nå dette:

- Bli kjent med eventyr, bøker, symboler, tall og bokstaver.
- Personalet skal synliggjøre språklig og kulturelt mangfold ved å lese fortellinger, sagn og bøker fra ulike kulturer, inkludert samisk, og å støtte barnas kulturelle uttrykk og fremme mangfoldet i barnegruppen.
- Arbeide med språk som en integrert del av barnehagehverdagen.
- Språk og samhandling blir en naturlig del av leken i sandkassen og fellesopplevelsene på tur.
- Alle hverdagens situasjoner og aktiviteter gir barna gode muligheter til å være språklig aktive.
- Jobbe for at barna skal uttrykke følelser via språket.

Kropp, Bevegelse, Mat og Helse

Mål: Barna skal få varierte erfaringer med kropp og bevegelse, oppleve matglede og sosialt velvære for å fremme god fysisk og psykisk helse.

Tiltak for å nå dette:

- Beliggenheten gir mange muligheter for å nå ulike turmål.
- Vanntilvenning for 4-6 åringene
- Vi baker eget brød flere ganger i uken, på egen oppskrift.
- Vi har fokus på hjemmelaget mat, og at barna får delta i matlaging.
- Sunt kosthold tilrettelegges av de ansatte, og måltidet skal være en felles opplevelse for barn og voksne.
- Barna skal få en forståelse for at sunn mat bidrar til god helse.
- Gode vaner som tilegnes i barnehagen kan vare livet ut.
- Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.
- Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen.
- Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.
- Vi jobber for å fremme inkludering, trivsel, fellesskap og glede.
 - Gjennom arbeid med sosial kompetanse og hverdagsaktiviteter, lærer barna å sette grenser for egen kropp og respektere andres grenser.

Kunst, Kultur og Kreativitet

Mål: Barnehagen skal gi barna muligheter for å ta i bruk fantasi, kreativitet og skaperglede.

Tiltak for å nå dette:

- Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid.
- Personalet har en stor rolle som tilrettelegger og inspirator.
- Tilføres nye impulser med jevne mellomrom, som utkleddningsklær, nye historier eller ommøblering som inspirasjon til ny lek og aktivitet.
- Vi har mye utkleddningsklær, og det er bestandig rom for å tre inn i en ny rolle, der de voksne er deltagende, støttende og nysgjerrige.
- Voksne som er oppmerksomme på barnas interesseområder og kan tilrettelegge for skaperglede både ute og inne

Den Samiske Kulturarven

Mål: Personalet skal synliggjøre samisk kultur og bidra til at barna kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet.

Tiltak for å nå dette:

- Personalet skal bidra til at barna kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for det samiske mangfoldet.
- Vi benytter oss av sanger, fraser og tallremser på samisk.
- Vi leser samiske eventyr, sagn og bøker. Dette gir barna innsikt i samisk kultur og tradisjoner.
- Vi markerer samefolkets dag og har samisk uke.
- Vi bruker naturmateriale og teknikker i våre formingsaktiviteter inspirert av den samiske kulturarv.

Natur, Miljø og Teknologi

Mål: Barna skal oppleve glede i naturen, lære om samspillet og få erfaringer med miljøvern.

Barna skal bevare sin nysgjerrighet på naturvitenskapelige fenomener, føle tilhørighet til naturen og få erfaring med bruk av teknologi og verktøy.

Tiltak for å nå dette:

- Skape gode opplevelser med friluftsliv året rundt til fots i nærmiljøet og på bussturer.
- Personalet skal undre seg sammen med barna over fysiske lover og naturfenomener.
- Barna skal lære om bærekraftig utvikling og hvordan ta vare på naturen. Dette gjøres blant annet ved å sortere søppel, gjenbruksmateriale til forming, minske matsvinn.
- Vi etterlater minst mulig avtrykk i naturen når vi er på tur, i tråd med prinsippene for bærekraftig utvikling

Etikk, Religion og Filosofi

Mål: Barna skal lære om samfunnets normer og verdier og utvikle toleranse og respekt for dens mangfold og ulikheter.

Tiltak for å nå dette:

- Få kjennskap til de kristne og humanistiske høytidene og tradisjonene, i tillegg til høytider og tradisjoner knyttet til religioner og livssyn representert i barnehagen.
- Vi markerer jul, påske, ramadan og Eid.
- Fremme mangfoldet og oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på.
- Personalet skal møte spørsmål og tanker med alvor og respekt og legge til rette for den gode samtalen hvor barnets undring er i fokus.

Nærmiljø og Samfunn

Mål: Barna skal bli kjent med, og få opplevelser og erfaringer i nærmiljøet.

Tiltak for å nå dette:

- Føle tilhørighet til eget nærmiljø og oppleve at de er en del av samfunnet og verden generelt.
- Fra 2-årsalderen blir barna kjent med sitt nærmiljø gjennom turer. Med økende alder blir turene og avstanden lengere.
- Vi har samarbeid med Mortensnes sykehjem og er jevnlig i stallen.
- Barnas medvirkning i barnehagens hverdag legger grunnlaget for videre erfaring og innsikt i et demokratisk samfunn.
- Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet.
- Personalet skal legge til rette for et inkluderende miljø hvor barna ser at deres valg og handlinger påvirker både dem selv og andre.

Antall, Rom og Form

Mål: Barna skal oppmuntres til undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning

Barna skal leke med blant annet tall, former, størrelser og mønster.

Tiltak for å nå dette:

- Personalet skal være bevisst matematiske begreper og sørge for at barna har tilgang til nok materiell, som spill, klosser og formingsmateriell.
- Fagområdet handler om å oppdage, utforske og hjelpe barna med å skape sammenhenger ved å stille spørsmål, resonnere, argumentere og lage egne forklaringer på problemstillinger. Vi ønsker å skape nysgjerrige barn med inspirasjon til å bli nye « forskerspirer».

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Mål: Barnehagen skal tilrettelegge for at alle barn, uavhengig av behov for ekstra støtte, får en trygg og inkluderende barnehagehverdag. Barna skal oppleve mestring, trivsel og utvikling på lik linje med andre barn.

Tiltak for å nå dette:

- **Kartlegging og observasjon:** Personalet skal systematisk kartlegge og observere barnas behov for ekstra støtte for å kunne tilrettelegge best mulig.
- **Individuelle planer:** Utarbeide individuelle planer for barn som trenger ekstra støtte, i samarbeid med foreldre og relevante fagpersoner.
- **Tilpasset opplæring:** Tilrettelegge aktiviteter og læringsmiljøet slik at det møter barnas individuelle behov og fremmer deres utvikling.
- **Kompetanseheving:** Personalet skal få nødvendig opplæring og veiledning for å kunne gi tilpasset støtte til barna.
- **Samarbeid med eksterne instanser:** Involvere eksterne fagpersoner og instanser ved behov for å sikre helhetlig oppfølging av barna.
- **Foreldresamarbeid:** Ha tett dialog og samarbeid med foreldrene for å sikre at barnas behov blir ivaretatt både hjemme og i barnehagen.
- **Inkluderende miljø:** Skape et inkluderende miljø hvor alle barn føler seg sett, hørt og verdsatt, og hvor de kan delta i fellesskapet på sine egne premisser.

- **Evaluering og justering:** Jevnlig evaluere tiltakene og justere dem etter barnas utvikling og behov.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Mål: Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling (Barnehageloven § 1).

Tiltak for å nå dette:

Foreldresamtaler:

- Tilby foreldresamtaler.
- Hvert barn har sin kontaktperson som gjennomfører samtalen.
- Gi anledning for flere samtaler ved behov.
- Foreldresamtaler i oktober og april/mai.
- Tilby veiledning i tillegg til den daglige kommunikasjonen.

Daglig informasjonsutveksling:

- Legge til rette for daglig informasjonsutveksling i hente- og bringesituasjoner.
- Ta kontakt om det er noe som trengs å snakkes om, så det ikke blir tatt i forbindelse med henting eller levering.

Tilgjengelighet:

- Være tilgjengelig gjennom telefon, e-post og hjemmeside.

Hjelpeinstanser:

- Informere om hjelpeinstanser ved behov.
- Kartlegging av barn skal gjøres med foreldresamtykke og i samarbeid med foreldre, spesielt ved involvering av ressursteam eller andre instanser.

Taushetsplikt:

- Opprettholde taushetsplikt, og sikre at de ansatte har skrevet under og lest dette.

Daglig kommunikasjon:

- Møte foreldre daglig ved levering og henting for å utveksle viktig informasjon om barnet.
- Avtale samtaler med pedagogisk leder ved behov for mer tid.

- Ha gode rutiner for oppbevaring, deling og behandling av personvernopplysninger, slik at barnets og foreldrenes integritet ivaretas.

Foreldreinvolvering:

- Involvere foreldre på foreldremøter, via kidplan foreldreråd og i samarbeidsutvalg.
- Gjennomføre årlig foreldreundersøkelse som får betydning for det videre arbeidet.

Overganger:

Tilvenning i barnehagen

Erfaring viser, i likhet med forskningen, at det er en god investering å ta seg god tid til tilvenning i barnehagen når barnet begynner. Barna vinner både sosialt og emosjonelt på at de får tid og tilstrekkelig støtte til å venne seg til det nye miljøet. Å begynne i barnehage er en stor omveltning, som kan ta tid. Målet med tilvenningsprosessen er at barnet skal føle seg trygg, både i forhold til de andre barna og personalet

Tiltak for å nå dette:

- **Før barnehagestart:**
- Oppfordre barnet og familien til å besøke barnehagen før barnehagestart. Avtal dette med barnehagen på forhånd slik at personalet kan sette av tid til å ta dere imot.
- Snakk jevnlig med barnet om barnehagestarten.
- Informer personalet om barnets språk og kommunikasjonsmåter, hva barnet liker og ikke liker, slik at de kan forberede seg til å møte barnet og forstå det best mulig.
- **Levere barnet i barnehagen:**
- Sørg for en tydelig overlevering når forelderen skal gå, og si «ha det!» til barnet. Dette hjelper barnet med å lære at selv om foreldrene drar, så kommer de tilbake.
- Unngå å snike seg unna mens barnet er opptatt med noe annet, da dette kan gjøre barnet mer engstelig.
- **Kontaktperson:**
- Hos oss er det én hovedkontaktperson som tar imot barnet og familien. Denne personen skal skape trygghet for barnet.
- Kontaktpersonen skal introdusere barnet for andre barn og være tilgjengelig for barnet og dere som foresatte.
- Informer om hvordan tilvenningsperioden skal foregå, barnehagens rutiner, dagsrytme og andre praktiske forhold.

- **Tilvenning i praksis:**
- Sett av tre tilvenningsdager for barnet sammen med foreldre i barnehagen. Oppfordre nye foreldre til å sette av ekstra dager dersom det trengs.
- Barnet må ha foreldrene i nærheten i tilvenningsperioden mens det utvikler en relasjon til sin kontaktperson.
- Venn barnet gradvis til å bli adskilt fra foreldrene ved å begynne med korte separasjoner og øke gradvis. Dette gir barnet erfaringer med at kontaktpersonen kan gi tilstrekkelig trygghet.
- Hold barnets dager korte i tilvenningsperioden.
- Kontaktpersonen skal aktivt utvikle en nær relasjon til barnet, med hjelp og støtte fra foreldrene.
- **Oppfølging:**
- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen.
- Personalet skal sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Overgang mellom Barnehage og Skole

Barnehagen skal legge til rette for at barnas overgang fra barnehage til skole, er godt forberedt i samarbeid med foreldre og skolen.

Mål: Er å sikre at barna får en trygg og god overgang.

Tiltak for å nå dette:

- Siste året i barnehagen jobber vi med at overgangen fra barnehagen til skolen skal oppleves best mulig for skolestarterne våre.
- En dag i uken har vi førskolegruppen på timeplanen hvor vi gjør mange ulike lekebetonede oppgaver som en forberedelse til skolestart.
- Vi jobber med praktiske oppgaver og selvstendighet for skolestart.
- De sosiale ferdighetene er det viktigste vi sender med barna fra barnehagen vår.
- Vi er opptatte av at de skal være en god venn og ha venner rundt seg for å skape trygghet og trivsel.
- Vi har en egen plan som sier mer om hva vi gjør med førskolebarna.
- Vi tilbyr vanntilvenning i regi av Tromsø svømmeklubb for barna 4-til 6.
- På ukeplanen vil dere finne hvilket tema som vi jobber med. Det er barnas interesser og motivasjon som styrer hvor lenge vi jobber med hvert tema.

- Vi videreformidler vennskapsgrupper på de ulike skolene.
- Har overføringsmøter der det trengs og er opptatt av vi skal sikre at de får en god overgang med forutsigbarhet for en best mulig start.

Samarbeidspartnere

Våre samarbeidspartnere er Pedagogisk Psykologisk tjeneste (PPT), barnevern, Universitetet i Tromsø, Nav, Ressurs Tromsø og Barnehagemyndigheten i Tromsø kommune. Gjennom samarbeidet med UIT får vi studenter i praksis, forelesning og mange spennende innspill. Aktuelle saker drøftes i barnehagens eget ressursteam. Hvis samtykke fra foreldre, legges de fram i ressursteam hvor også PPT, Helsestasjonen og andre barnehagestyrere er til stede for å diskutere saken som barnehagen legger frem.